

محمد رسول الله(ص)
<div>گزارشی از تولید فیلم</div>
<div>یکی از مهم‌ترین بخش‌ها در ساخت فیلم‌های تاریخی، بخش طراحی و ساخت اسباب و ملزومات زندگی است.فیلم محمد رسول الله(ص) از این نظر در سینمای ایران بی‌نظیر است. تا قبل از فیلم مجید مجیدی، دکورها و لوازم صحنه، معمولاً برای سریال‌های تاریخی مهیا می‌شد اما فیلم محمد رسول‌الله(ص) نیازمند ساختوساز تازه و وسیعی بود، به گونه‌ای که برای آماده‌سازی آن ۷ کارگاه بزرگ شکل گرفت تا لوازم ضروری ساخته شود، اگرچه به گفته سازندگان ایتالیایی دکورها و تجهیزات، ایران جای خوبی برای ساخت فیلم‌های تاریخی است، چون کشوری تمام صنعتی نیست و صنایع دستی و دست‌سازهای سنتی را به‌راحتی می‌توان در گوشه و کنار پیدا کرد. در این فیلم هم بسیاری از وسایل مورد نیاز اعم از مواد اولیه، ظروف، دستبافه، پارچه‌ها و تزئینات سنتی و قدیمی، با سفر به شهرها و روستاهای تاریخی، انتخاب و خریداری شد اما به‌هر حال نیاز به ساخت لوازم، عوامل را متقاعد کرد که باید چند کارگاه از جمله کارگاه نجاری، کارگاه عمومی ساخت لوازم، کارگاه خیاطی، کارگاه بت‌سازی، کارگاه رنگ و پتینه و کهنه‌کاری، کارگاه محصولات چوبی خاص و کارگاه مدل‌سازی ساخته شود.</div>
<div></div>
<div>هر کدام از این کارگاه‌ها بخشی از تولید را برعهده گرفتند،مثلا کارگاه عمومی ساخت لوازم، وظیفه ساخت وسایل فلزی و همچنین تزئینات صندوق‌ها، کتاب‌ها، تومارها و... را برعهده داشت یا کارگاه مدل‌سازی، مسؤول ساخت ظروف به روش قالب‌ریزی با فایبر گلاس بود. وسایلی مثل گلدان، ظروف تزئینی فلزی، لوازم کلیسا و گل‌منج‌ها در این واحد تولید شد. بیش از ۴ هزار قطعه لوازم صحنه شامل وسایل خانه، لوازم سفر و تجارت، وسایل تزئینی، تجهیزات جنگی، وسایل خرید و فروش و لوازم بازار در این کارگاه‌ها ساخته شد، آن هم در شرایطی که مسؤولیت این کارگاه‌ها عمدتاً با ایرانی‌ها بود و تنها یک ایتالیایی، در بخش کارگاه رنگ، پتینه‌کاری و کهنه‌کاری، در این‌بخش فعال بود، همه این افراد زیرنظر فرانکو فومگالی، طراح ایتالیایی لوازم صحنه فعالیت می‌کردند.فومگالی در شروع کار، ابتدا تعدادی طرح مدادی اولیه از هر وسیله تهیه می‌کرد و آنها را با مدیر طراحی و کارگردان در میان می‌گذاشت. بعد از قطعی شدن طرح اولیه تا به وسیله، بنا به روش تولید آن، یک نقشه دقیق برایش آماده می‌شد و به دست سازندگان می‌رسید. درباره وسایل پارچه‌ای، تنها طرح یا تصویر انتخاب‌شده از منابع کافی بود اما درباره لوازم فلزی و چوبی مثل روشنی‌ای‌ها و قفسه‌ها، کمدها، اریابه، تخت‌ها و... نقشه تهیه می‌شد سپس از هر کدام یک نمونه و بعد از تایید کارگردان و مدیر طراحی، آن به تعداد مورد نیاز ساخته می‌شد. فومگالی معتقد است در این فیلم در مرحله پیش‌تولید، زمان کافی صرف شد و آنها توانستند یک مدل سه‌بعدی دیجیتال از وسیله مورد نظرشان را بسازند و درباره آن مشورت کنند که به نتیجه دلخواه برسند. او می‌گوید حالا که به نتایج کار نگاه می‌کنند محمد رسول‌الله(ص) را بهترین فیلم تاریخی خودش می‌داند، اگرچه میراث اصلی‌اش را به‌دست‌آوردن آرشيو مفصلی از تصاویر و اطلاعات تاریخی مربوط به اسباب و وسایل زندگی صدر اسلام، آشنایی عوامل سینمای ایران با روش کار و استانداردهای سینمای جهان و انتقال دانش و تجربیات ایشان به یکدیگر، رسیدن به یک روش جدید ساخت مجسمه و ظروف به صورت مستقیم از پلاستوفوم با سرعت و کیفیت مطلوب، تولید و حفظ حجم بالایی از لوازم صحنه برای استفاده در دیگر فیلم‌های تاریخی و آماده‌سازی و تجهیز یک سایت کارگاهی دائمی برای ساخت لوازم صحنه می‌داند؛ میراثی که برای سینمای ایران می‌ماند.</div>

اکران سراسری فیلم سینمایی «محمد رسول الله(ص)» از فردا در کشور آغاز می‌شود

ادامه از صفحه اول

ایفای نقش حضرت ابوطالب(ع) مسؤولیت بسیار سنگینی بود، چرا که ۱/۵ میلیارد مسلمان در جهان ارادت خاصی به این عزیزان دارند و من تمام تلاش خود را کردم و از خود صاحب این نقش درخواست کمک کردم تا بتوانم نقشی باورپذیر را ایفا کنم. قطعاً حضور بازیگران ایرانی به روحانی شدن کار کمک کرده است و مدیریت و تصمیم درست آقای مجیدی در انتخاب گروه ایرانی برای حضور در نقش‌های مختلف این فیلم به‌درستی صورت گرفت، به دلیل اینکه فیلم «محمد رسول‌الله(ص)» متفاوت از دیگر آثار سینمایی است و اعتقاد قلبی ما برای اجرای نقش‌ها مهم خواهد بود. ما این شخصیت‌های گرامی را با پوست و استخوان خود درک کردیم و به‌خوبی می‌شناسیم، برای همین هم از جان مایه گذاشتیم. در گذشته بازیگران مطرحی مانند آنتونی کوئین در اینگونه نقش‌ها بازی کردند اما به قول آقای مجیدی این بازیگران به دلیل آشنایی و ارادت ما به شخصیت‌های واقعی دینی آنقدر مورد توجه قرار گرفتند، اگر نه شاید برای کشورهای دیگر چندان باورپذیر نباشد که یک آمریکایی نقش مسلمانی را بازی کند. بحث من کیفیت بازی امثال آنتونی کوئین نیست بلکه دلیل پذیرش آن شخصیت برای مردم بوده که به دلیل تعلق خاطر با مردان برجسته دینی شکل گرفته است. در فیلم «محمد رسول‌الله(ص)» همه کاراکترها تلاش خود را کردند تا ارادت خود را به شخصیت‌های بزرگی که بازی می‌کنند با تمام وجود ابراز کنند و با جان و دل و با ایمانی قلبی این نقش‌ها را بازی کردند. این فیلم بسیار بزرگ بود و لازم بود که برای لحظه لحظه رفتارها و بازی‌ها دقت لازم انجام شود. ما از قبل با آقای مجیدی طی جلساتی به گفت‌وگو درباره چگونگی اجرا پرداختیم و طی تمرینات به کلیاتی از نقش رسیدیم و تمام تلاش خود را کردیم که در لحظه‌های ضبط بتوانیم بهترین شکل اجرا را داشته باشیم. مدیریت آقای مجیدی باعث شد ارتباط و هماهنگی میان عوامل فنی خارجی با بچه‌های دیگر گروه به وجود بیاید و خیلی مهم است که این همه آدم از ملیت‌های مختلف طی مدت زمانی طولانی – ۱/۵ سال – بدون هیچ‌گونه حاشیه‌ای کار را به پیش ببرند. این اتفاق مهمی است و به‌نظم تنها لطفی است که خود حضرت محمد(ص) داشته‌اند که باعث شد در این مدت هیچ دلخوری بین گروه پیش نیاید و ما در آرامش کامل حتی در روزهایی که در حدود ۳ تا ۴ هزار سیاهی لشکر داشتیم، به‌خوبی کار کنیم. تا به حال بازخورد‌های خوبی از چند اکران خصوصی فیلم شاهد بوده‌ایم و هر کسی که دیده است، نوید

سلام بر محمد(ص)

این را داده که مورد توجه گسترده مخاطبان جهانی قرار بگیرد. امیدوارم با توجه به تلاش گروه، اتفاقات خوبی در ابعاد بین‌المللی برای فیلم «محمد رسول‌الله(ص)» بیفتد. ما هر چه در توان داشتیم براساس وظیفه‌ای که به عهده‌مان بود انجام دادیم و امیدوارم اتفاقات خوبی در آینده برای فیلم بیفتد.

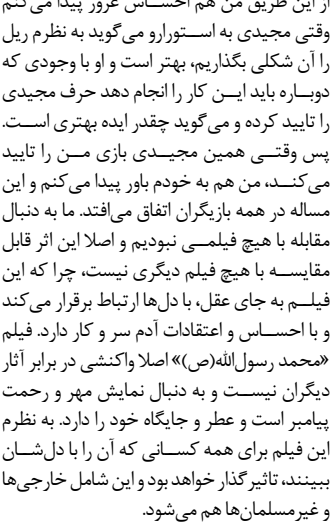
در فیلم باشکوه «محمد رسول‌الله(ص)» در نقش ابولهب و نیز دستیار کارگردان حضور داشتم. قرعه به شکلی رقم خورد که من نقش منفور و ملعون ابولهب را بازی کنم و از این نظر سختی‌های خاص خود را داشتم، چرا که باید نقشی را برعهده می‌گرفتم که در تاریخ اسلام و نزد مسلمین لعن شده است. اینها مسیر را برای بازیگر سخت خواهد کرد و به دنبال این بودم که چگونه رفتار کنم تا مخاطب از همان ابتدا با همه ظرفیت‌های نقش همراهی کند. برای همین با کمک آقای مجیدی سعی کردم نقش منفی متفاوتی نسبت به آثار پیشین تاریخی داشته باشم. ما تلاش خود را کردیم و به نظرم آنچه را که کارگردان از این نقش می‌خواست انجام دادم و در نهایت نظر نهایی را مخاطب با تماشای فیلم خواهد داد. ما در این کار مجموعه تمریناتی را برای سوار کاری، شمشیرزنی و موارد اجرای نقش گذrandیم تا هر چه بیشتر به شخصیت‌ها نزدیک شویم و جدا از مهارت‌های آمادگی جسمانی، مشاوره‌های مذهبی درباره شناسنامه کاراکترها صورت گرفت تا از پیشینه تاریخی کاراکترها اطلاع حاصل شود. همه تلاش گروه برای رسیدن به اثری ارزنده برای مردم بوده و امیدواریم حاصل کار رضایت‌بخش بوده باشد.

ما باید به دنبال وارد کردن امکانات به سینما باشیم و از تولید فیلم‌هایی چون «محمد

رسول‌الله(ص)» حمایت کنیم. این فیلم نشان داد که ما می‌توانیم به دنبال پروژه‌های بزرگ و جهانی باشیم و همه باید به جای مقابله با تولید فیلم‌های عظیم سعی کنند خودشان را بالا بکشند و زمینه‌ساز فیلم‌های بزرگی برای سینمای ملی ایران باشند. به طور حتم این فیلم می‌تواند به باورمندی و ارتقای فکری و فنی سینمای ملی ما در سطح بین‌المللی کمک کند. اگر فیلمساز ما به این عقیده برسد که مثلاً من هم می‌توانم مانند مجیدی سازنده آثار بزرگی باشم، همین می‌تواند راهی به سمت ارتقای سینمای ما باشد. متأسفانه برخی‌ها فقط انتقاد می‌کنند و خودشان نمی‌توانند کاری انجام دهند. وقتی در این پروژه می‌بینیم که سینماگر بزرگی مانند استوارو به عنوان تصویربردار حضور می‌یابد و در مقابل یک فیلمساز ایرانی مانند مجیدی چنان مطیع است و مبهوت ایده‌های کارگردان ایرانی ما می‌شود، نشان‌دهنده باور درستی است که طی کرده‌ایم. از این طریق من هم احساس غرور پیدا می‌کنم وقتی مجیدی به استوارو می‌گوید به نظرم ریل را آن شکلی بگذاریم، بهتر است و او با وجودی که دوباره باید این کار را انجام دهد حرف مجیدی را تایید کرده و می‌گوید چقدر ایده بهتری است. پس وقتی همین مجیدی بازی من را تایید می‌کند، من هم به خودم باور پیدا می‌کنم و این مساله در همه بازیگران اتفاق می‌افتد. ما به دنبال مقابله با هیچ فیلمی نبودیم و اصلاً این اثر قابل مقایسه با هیچ فیلم دیگری نیست، چرا که این فیلم به جای عقل، با دل‌ها ارتباط برقرار می‌کند و با احساس و اعتقادات آدم سر و کار دارد. فیلم «محمد رسول‌الله(ص)» اصلاً واکنشی در برابر آثار دیگران نیست و به دنبال نمایش مهر و رحمت پیامبر است و عطر و جایگاه خود را دارد. به نظرم این فیلم برای همه کسانی که آن را با دل‌شان ببینند، تأثیر گذار خواهد بود و این شامل خارجی‌ها و غیرمسلمان‌ها هم می‌شود.

افتخار دارم نقش حمزه سیدالشهدا را در فیلم ارزشمند «محمد رسول‌الله(ص)» به عهده دارم و بعد از اینکه مورد پذیرش گروه کارگردانی قرار گرفتم، بسیار خوشحال شدم. البته ایفای درست این نقش دلهره‌هایی را هم داشته است. در واقع نقش حمزه از ۲ جنبه روحی و فیزیکی بسیار

<div>بهارک صالح‌نیا در نقش ثوبیه، اولین دایه حضرت محمد(ص)</div>		<div>نقش و نگار تصویر</div>	
<div>قبیل از ساخت فیلم از طریق گروه کارگردانی با شخصیت تاریخی ثوبیه آشنا شدم و سعی کردم مواردی را که باید برای ایفای این نقش برعهده بگیرم، با مشاوره پیدا کنم و شکر خدا با کمک بقیه عوامل این کار انجام شد. ثوبیه در تاریخ به عنوان کنیز ابولهب محسوب می‌شد و شخصیت خیلی مظلومی داشت که وقتی حضرت محمد(ص) متولد می‌شود، خبر ولادت او را به ابولهب داده و از این بابت مورد آزار قرار می‌گیرد. فیلم «محمد رسول‌الله(ص)» اولین فیلم سینمایی من بود و از این لحاظ این انتخاب را به فال نیک می‌گیرم و با وجودی که تقش کوتاه بود اما حدود یک سال فعالیتتی نکردم و همه</div>	<div></div>	<div>حواسم به این فیلم بود. فضای خاصی در زمان ساخت فیلم حکفرما بود و به نوعی ما در آن موقعیت، یک مکه واقعی را حس می‌کردیم و چنان فضای روحانی وجود داشت که حتی عوامل خارجی فیلم هم تحت تأثیر قرار گرفته بودند. اولین سکانسی که بازی کردم مربوط به آغوش گرفتن نوزاد و اشک ریختن بود که ناگهان متوجه شدم دارم رازرار گریه می‌کنم. بعد از پایان فیلم و در زمان تماشای آن، تصویری که از ویتوریو استوارو دیدم احساس کردم در پرده سینما نقاشی شده است. من خیلی امیدوارم با این فیلم به سینمای بین‌الملل معرفی شوم.</div>	

محمد رسول الله(ص)
<div>روایت استوارو از فیلم «محمد رسول‌الله(ص)» جلوه‌گاه نور</div>
<div>ویتوریو استوارو، فیلمبردار سرشناس فیلم «محمد رسول‌الله(ص)» درباره چگونگی بصری کردن زندگی پیامبر اسلام سخن گفت. به گزارش سایت رسمی فیلم «محمد رسول‌الله(ص)»، سرشناس‌ترین عضو خارجی گروه سازنده فیلم «محمد رسول‌الله(ص)» درباره اینکه چطور به پروژه فیلم «محمد رسول‌الله(ص)» اضافه شد، می‌گوید: «چند سال قبل به این فکر افتادم که هیچ شناختی از اسلام ندارم و هرگز قرآن را نخواندم. حال آنکه تورات و انجیل و عقاید کنفوسیوس را خواندم. تا به حال در سینما بسیار اندک به دین اسلام پرداخته شده و شاید الان زمانی است که این دین الهی باید بیشتر خود را به جهان نشان دهد. به هر حال، مشغول مطالعه کتابی درباره پیامبر اسلام شدم و تقریباً در انتهای کتاب بودم که مجید مجیدی آماده ساخت فیلم محمد(ص) می‌شد. در واقع این انرژی مرا جذب کرد، چرا که من پیش از آن مایل بودم درباره اسلام بدانم و این اشتیاق باعث این ارتباط شد». بعد از پیشنهاد مجیدی و سفر استوارو به ایران آنها به مشهد و دیگر شهرهای مقدس ایران رفته و استوارو با نحوه عبادت مسلمانان و معماری اسلامی و هنرهای تجسمی اسلامی مانند نقاشی و نگارگری و کارهای عرفانی محمود فرشچیان و... آشنا شده و براین اساس زبان بصری ویژه‌ای را برای این فیلم طراحی کرده است. استوارو در این باره عنوان می‌کند: در وهله اول به نظرم رسید باید سفر بصری ویژه‌ای برای پیامبر طراحی شود. فکر کردم چگونه می‌توان معنویت را بصری کرد؟ با خودم گفتم پیامبر اسلام(ص) قرار است با نور تصویر شود و جهان حقیقی اطراف او، این شانس را به من می‌دهد تا قدم به قدم سفر او را به صورت نمادین به تصویر بکشم. به این فکر کردم که چطور باید این لحظه را</div>
<div></div>
<div>تصویرسازی کنم؟ با تماس با مرکزی در رم که با استفاده از کامپیوتر می‌تواند موقعیت ستارگان را در هر زمان نشان دهد، متوجه شدم در زمان تولد پیامبر، برآستی ستارگان در آسمان موقعیتی نروانی داشتند. در زمان تولد حضرت مسیح(ع) نیز همین موقعیت نورانی در آسمان وجود داشته است. ارتباط و اجتماع ستارگان، بیانگر یک انرژی بسیار زیاد است که منعکس می‌شود و خبر از رویدادی ویژه می‌دهد.</div>
<div>وی در این باره افزود: تلاش کردم با استفاده از ترکیب نور موجود در نقاشی‌ها و تصاویر تمدن‌های کهن آسیایی، به بهترین نتیجه برسیم. در این روش، ترکیب عناصر و ابزار فیزیکی و بیان احساسی از طریق نور و رنگ به کار گرفته شد و تلاش شد از طریق ترکیب فناوری و طبیعت‌گرایی بتوان شرایط تاریخی مورد نظر را با استفاده از نور طبیعی و شدت نور روز متناسب با شرایط جغرافیایی و آب و هوایی شبه‌جزیره عربستان و هماهنگ با منابع روشنایی آن دوران مانند شمع و شمع ایجاد کرد. دیدگاه بصری غالب اثر، بیشتر براساس نگرش معنوی فیلمنامه به شخصیت و دوران حضرت محمد(ص) و ادراک من از نمادشناسی و روانشناسی نورها و رنگ‌ها به وجود آمده تا شرایط تاریخی. من معتقدم در سینما تمام احساسات به وسیله نور قابل بیان می‌شوند و ما به وسیله احساس بیش از دیدن قابلیت درک داریم. وی یادآور می‌شود در این فیلم تمام تلاشش را کرده است با نور، حرف بزند و عظمت پیامبر اسلام را به تمام مردم جهان نشان بدهد. عظمتی که ستارگان آسمان هم به آن شهادت داده‌اند.</div>

مصطفی بافرونی، نورپرداز و دستیار تصویربرداری

ارتقای صنعت سینمای ایران

چراغ‌های نورپردازی استفاده‌شده در فیلم «محمد رسول‌الله(ص)» ساخته خود آقای استوارو بوده که از خارج با خود آورده بود. این چراغ‌ها لامپ‌های هواپیمای بود که به شکلی درست کرده بود که قابلیت پرتاب نور در مسافت بسیار طولانی را داشته باشد. این نورهای گسترده، جلوه نور آفتاب را تداعی می‌کنند. بخش زیادی تجهیزات برای این کار برای اولین بار خریداری شد که شامل ژنراتورهای ۳۰۰ و ۱۳۰ کیلووات و تکنوکرین و وسایل حرکتی و نوری بود که همگی از خارج خریداری شد. خیلی از موارد مانند تکنوکرین برای اولین بار در ایران مورد استفاده قرار گرفت. پیش از این امکانات اینچنینی نداشتیم و پروژه محمد رسول‌الله(ص) باعث شد صنعت سینمای ایران جهش بالایی را تجربه کند. عوامل فنی تصویربرداری شامل ۳ گروه کلی حرکتی، نور و دوربین بودند که همگی زیر نظر آقای استوارو کار می‌کردیم. کارها همه برنامه‌ریزی شده بود و این مدیریت حساب‌شده آقای استوارو باعث نظم در کارها می‌شد. از این نظر هم برای سینمای ما درس خوبی داشت. گروه ایرانی و خارجی نور هر کدام ۶ نفر بودند و مدیریت این گروه بدون هیچ مشکلی انجام شد.

کوروش علیزاده، دستیار چهره‌پردازی فیلم

دمیدن روح معنویت

در یک اثر سینمایی مهم‌ترین مساله‌ای که در اختیار طراح چهره‌پرداز قرار می‌گیرد، متن فیلمنامه است که راهنمای فعالیت گروه خواهد بود و در واقع باید همه مشخصات لازم برای اجرای کار را در بر داشته باشد. در آثار تاریخی براساس نیاز فیلمنامه اقدام به طراحی و سپس اجرای گریم می‌کنیم که این بخش با دانسته‌های فنی صورت می‌گیرد. بخشی از دانسته‌های ما از طریق منابع موثق تاریخی به دست می‌آید، که آثار تاریخی باید تا حد امکان منطبق بر واقعیت و به دلیل بصری بودن برای بیننده پذیرفتنی باشد. بسیاری از اطلاعات آقای جیانو تدروسی، طراح چهره‌پرداز فیلم از طریق بچه‌های ایرانی گروه در اختیارش قرار گرفت تا با شناخت لازم، طراحی کند. ما حداکثر استفاده از امکانات و روح فیلمنامه را در طراحی به کار بردیم. به نظرم بدون وجود روحی اسلامی نمی‌توان اثری ماندگار را در این زمینه انجام داد و به طور کامل روح معنویت در فیلم «محمد رسول‌الله(ص)» دمیده شد. مساله دیگر ارتقای صنعت سینما و ادوات فنی کار بود که برای اولین بار در این فیلم مواد چهره‌پردازی از خارج وارد ایران شد.